

Честит празник, казанлъчани!

трибуна

arsenal® 10

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. 7

Психологът: Човек е безкраен!

1 юни 2018 г. • година VIII • брой 184

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

ДВАМА ПОЧЕТНИ. ЕДИНИЯТ ОТ ТЯХ - АРСЕНАЛЕЦ.

Двама граждани, свързали името си с Казанлък, ще получат най-високото признание за заслуги към града, общността, страната, на тържествена сесия, посветена на празника на Казанлък. Тя е на 1-ви юни от 11 часа в залата на Исторически музей „Искра“.

С пълно единодушие общинските съветници решава звание „Почетен гражданин на Казанлък“ да получи художественият ръководител на ансамбъл „Арсенал“ и директор на ДК „Арсенал“ Христо Стоянов. Мотивите: заради огромния му и дългогодишен принос за развитието на българо-японските отношения и за забележителните му заслуги в тази посока. „Почетен гражданин“ е най-високото отличие, което Общината присъжда на свои граждани съгласно Наредбата за символиката.

Предложението за удостояването на Христо Стоянов е на групата „Експерти за Казанлък“, внесено от общинския съветник Янко Запрянов.

Продължава на стр. 3

СКЪПИ КАЗАНЛЪЧАНИ,

Камъкът си тежи на мястото, мърдо е рекъл народът ни.

И тази извечна мъдрост е двама по-вярна, ако направим така, че казанлъчани да тежат все повече на мястото си.

А Розовата долина, щедро прегърнала символа на страната ни – розата, и Казанлък, като неин всепризнат дом, са едно красиво, омайно и уютно място, където всеотдайните, трудолюбивите, креативните и мъдрите могат да редят здрави зидове на Мястото си.

Като казанлъчанин съм изключително горд, че с всяка изминала година градът и районът стават все по-привлекателни, все по-добри и красиви места за живеене, за създаване на поколения и намиране на смисъл и нови хоризонти тук.

За поколения напред казанлъчани.

Които да редят с още по-голяма страст, любов и всеотдайност читави камъни в общия ни зид.

И като казанлъчанин, и като арсеналец, съм изключително участлив, че и тази година съгражданите ни, ръководството на Общината и Общинският съвет оцениха по достойнство прекрасните хора, които е родила Долината на розите и които продължават да носят името на Казанлък с чест, всеотдайност и гордост.

Още по-участлив съм и от факта, че арсеналец и член на групата „Експерти за Казанлък“, в лицето на ръководителя на ансамбъл „Арсенал“ Христо Стоянов, е един от двамата Почетни граждани тази година.

Поздравления за отличително и таланта на младия учен проф. Теньо Попминчев.

Като българин и като казанлъчанин, съм убеден, че бъдещето принадлежи на смелите и на тези, които имат памет и уважение към миналото, но и енергия, страст, всеотдайност да случват бъдещето си: с Труд, Почтеност, с очи за Доброто и Грижа за тези след тях.

Наши дълг е да съхраним уникалния силен дух и богатите традиции на нашето родно място, за да вървим напред и да сме достойни продължители на родовете си.

Нека в празничните дни да си подадем ръце, както сме заедно и в делника.

Нека продължим да работим сплотени, да споделяме трудностите и удовлетворението от успехите!

Да носим винаги в сърцата си Казанлък и Розовата долина!
Честит ни празник!

Николай Ибушев

Почетен гражданин на Казанлък

1 юни 2018 година

Те са!

Царица Роза 2018- Михаела Хаджиева от ППМГ „Никола Обрешков“ и нейните две подгласнички Елица Славчева от Хуманитарната гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ и Бианка Нягалова, също от Математическата. Тазгодишните казанлъшки красавици бяха избрани от красиво жури от 49 предишни носителки на короната на Царица Роза и техни подгласнички. Четири загранични пътувания чакат новоизбраната юбилейна 50-та казанлъшка Царица Роза. Тя ще пътува до Брюксел, Китай и два пъти до Япония.

Ваучерите за две пътувания връчи временно управляващият Посолството на Япония у нас – Масато Ватанабе: казанлъшката Царица ще участва в Дните на българската култура в Япония – през септември тази година и в Празника на розата във Фукуяма – през май догодина.

От есента на тази година новоизбраната Царица Роза ще продължи обучението си в Кралския колеж – Кингс Колидж, Великобритания. Там възпитаничката на математиката Радужка Иванова ще изучава компютърни науки. Ще й липсва обаче домашният любимец – кучето.

Двете подгласнички на тазгодишната казанлъшка Царица Роза ще продължат обучението си в родни ВУЗ-ове. Банково дело и хуманитаристика са професионалните избори на другите две красавици.

Царицата и нейните две подгласнички ще водят празничното карнавално шествие по казанлъшките улици в неделя, 3 юни, когато е кулминацията на Празника на розата.

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрич Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Юлия Младенова, Венко Юнаков.
Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

ZAKAZANLAK.BG

НОВИЯТ ПОРТАЛ НА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА

WWW.ZAKAZANLAK.BG

Обективната журналистика си има нов дом

Тома Врайков:

“АРСЕНАЛ” СИ Е „АРСЕНАЛ“

Четвъртък: 11.00. Място на срещата – кафенето на Военния клуб. Русин Стайков, Ганчо Лазаров, Кольо Георгиев, Мария Гривова... И – разбира се, Тома Врайков. Иначе казано: ОАВС – организацията на арсеналските ветерани-синдикалисти.

Тази весела компания, вижда се, е арсеналска. Почто – чува се. Световното положение – казанлъшкото положение... темите преливат една в друга, но началото и краят са все едни и същи: арсеналското положение. „Продължаваме да живеем с „Арсенал“, нищо че сме отдавна пенсионери, – казва Врайков за седмичните сбирки на бившите колеги, – Сега се радваме на успехите, когато е имало проблеми – страдали сме заедно с всички оръжейници“. „Арсенал“ е „Арсенал“, държи да каже Томата. С това започва и с това свършва срещата ни. Заради която среща с арсеналци, през страниците на техния вестник, Врайков е пропътувал спешно има-няма 200 км. Прекъсва Дунавската си ваканция, поема пътя и е точно в 10.00, събота, на кафето на „Кулата“. Обаче разговорът ни се върти все край едно друго кафе и едни други срещи: редовните, в четвъртък.

Дунавът – Долината е редовен маршрут за Томата. От дом-в дом. Белене – Казанлък е пътеката на живота му с още една важна спирка: Свищов. С диплома в ръка от първия випуск специалисти по научна организация на управленската дейност на Свищовския икономически институт, Врайков идва в „Арсенал“ по схемата на някогашното „разпределение“. Отначало не мисли да остава. Но е тук вече 47 години. Заради „Арсенал“ другаде не е работил. Имал е предложения и от родното място, и от Сливен, и от София. Но столицата не му харесва. Пътешествията по професията географски се отменят. За сметка на това Врайков преброява всички заводи на оръжейницата и целите дебери на икономическата материя, свързана с производството. Началото е Машинно-сметачната станция, първообразът на ЕИЦ, пра-майката на днешния счетоводен софтуер. Проектант – програмист – ТРЗ – плановик от висок ранг – със статут на член на групата за Националните петиционни планове. Пътят от перфокартите през „Правец-85“ до съвременните програми за обработка на икономическата информация Врайков извървява през многото арсеналски заводи и по цялата верига на постоянното реструктуриране на предприятието: от Завода и ОЗ-то – към Комплексите. В началото на 90-те, заедно с Иван Добрев, създават системата за заплащане на труда, чиято база и сега се ползва в „Арсенал“. Завод 8, Завод 1, Завод 5... „Обичам си професията! Къде ли не съм бил и какво ли не съм правил“, – смее се ветеранът, който никак на ветеран не прилича, защото е запазил не само свежестта на духа си, но и визията си на момче-спортист. За спорта не говорим много, но става ясно, че Томата бил футболист. Ритал и в родното Белене, и като студент, и като войник в Златоград, а после – и из арсеналските турнири. Спортният ентузиазъм сега му напирва в ходенето по 5-8 км на ден. От ул. „Тулово“ до

Кауфланд движи пеша. Тази здравословна рецепта ветеранът не подпомага с лекарства. Не че няма болести. Просто – заложил е на естествените „хапове“ – движението и положителното мислене. Да си позитивен в мислите си за Тома Врайков е решаващо. Да си позитивен в действията си – също. Сърдечните срещи с приятели, подкрепата, която си оказват безрезервно, общите веселби, излети, барбекюта... Всичко това е част от алгоритъма: здраве и хубав живот, който алгоритъм Тома и съпругата му Сашка следват непременно. Тя също е работила само в „Арсенал“. И е също от Белене. Наесен правят цели 50 години заедно! „Хубави години“, – казва Тома. Изобщо, хубавото е приоритет за него. За миналото по време на соц-а той си спомня пак с хубаво. Държи да уточни: „С хубаво, но не и с носталгия!“ Поводи за носталгия няма, нито за съжаление – след толкова живот Врайков се усеща щастлив човек – професионално реализиран, с деца и внуци, поели сигурно своя си път. Щерката Валерия – икономист, също стартира кариера в „Арсенал“. Сега е в банковия сектор. Живее си в Казанлък. Другата дъщеря е в Стара Загора. Внуците – и те са успешни. Единият даже съчетава на международно ниво сложните компютърни анализи с правилата на волейбола. За дните си на пенсионер Тома говори с ирония: „Е, какво – да вдигам кръво ли...?“ Не че и това не е ставало, но за двамата със Сашка темата със здравето не е основна, слава Богу! Темата сега е друга: върти се пак около позитивните преживявания. Такива има винаги и покрай Празника на розата. Има кой да дойде в Казанлък у семейство Врайкови. Най-

чакани са им приятелите от младостта – беленските и свищовските състуденти. Някои са бизнесмени, други – преподаватели, професори, хора на науката. През тях Томата следи новото в икономическата си професия, икономиката не спира да го интересува. По най-горещата стопанска

цип, наследен от работата в оръжейницата: „Заедно да работим – заедно да се веселим!“ „Какво ни остава от този живот? – пита се Томата. – Не са парите най-важното. Да – те са необходими, но други са по-важните ни неща: да сме заедно, да си помагаме!“ Точно онези неща, край които се събират

сенал“. Непременно държи да повтори, че „Арсенал“ си е „Арсенал“! И непременно иска да завърши разговора ни с пожелание – доста познато, но и съвсем искрено: за живот и здраве, за липса на егоистична надпревара, за правене на добрини. За морал, християнски морал, който Тома отстоява и вина-

тема сега – „Белене“, той е пристранен. Родна му е. Мисли, че атомната централа в бациното му градче трябва непременно да се строи. Даже е много закъсняла. Хората в този край не живеят много добре, централата би променила нещата, мисли икономистът, който познава нещата на място. Другият знак на това градче – затворът, също му е добре познат. Даже някога си мечтал да стане негов директор – заради сложната и огромна за управление структура. Случвало се е и там да помага на приятел със стопанските сметки. Обаче сметките на днешния му ден са далеч по-приятни. С приятелите пресмятат: уикенд в Черганово -барбекю в Овощник – скара в Хаджи Димитрово. Арсеналската „тайфа“ се редува да домакинства: Ганчо – Кольо – Русин... Темите са „злободневни“, но най-вече – „старите арсеналски неща“. И дълбаенето в ценностите – онзи разговор за Доброто и Злото, за човешката, грижата един за друг, другарството. Не пропускат поводи, които ги викат за нови срещи: на всеки градски празник, на всяко събитие са заедно – от Първи май през Празника на розата, Коледа и Нова година. Следват стария си прин-

цип по принцип синдикалистите. А Тома Врайков е и синдикалист – цели две години и това е правил в „Арсенал“. С Атанас Бозов, Ваня Митева и останалите връзките и сега продължават. Всичко, което става там е на вниманието на Организацията на арсеналските ветерани-синдикалисти. „Изумен съм как за две години фирмата нарасна на повече от 10 хиляди души!“, радва се Врайков на днешния ден на „Ар-

сенал“ – така е възпитан, в духа на католическите правила. За арсеналци Врайков има и още едно пожелание – за успехи в производството, за напредък, за развитие. Кое то значи – интересна и качествена работа и спокойни семейства. Какво повече да си пожелае човек? Това е всичко. Тома Врайков го знае, защото го е имал и има.

Диана Рамналиева

ПОКАНА

Ръководството на направление „КАПП“ – „Арсенал“ АД най-сърдечно Ви кани на среща-обяд на бивши и настоящи служители на отдел „КАПП“, свързали част от живота си с конструирането и проектирането на нестандартно и специално оборудване.

Да възстановим една забравена традиция!

Срещата ще се проведе на 23 юни 2018 г.

от 12 ч. в ресторанта „Quickly“, (до Община Казанлък).

Цената на куверта за участие в срещата е на стойност 22/двадесет и два лева.

Заявки за участие – до 15 юни 2018 г.

За информация на телефони:

0431/ 7 35 03 – от 7:40 до 16:20 ч.

GSM – 0887 48 75 35 – Минка Радева

GSM – 0893 48 57 64 – Атанаска Недкова

Продължение от стр. 1

ДВАМА ПОЧЕТНИ...

Христо Стоянов става вторият арсеналец и вторият представител на „Експерти за Казанлък“ - носител на най-високото отличие на Казанлък, давано за заслуги към града. Първият носител на това отличие е изпълнителният директор на „Арсенал“ АД Николай Ибушев. Той бе удостоен със

званието Почетен гражданин на Казанлък през 2015 г. Предложението за това бе на 528 граждани от Казанлък, а мотивите за удостояването на Николай Ибушев са: доказан принос в инвестирането и реализацията на инфраструктурни проекти от стратегическа значимост за община Казанлък и за неговата дългогодишна обществено-полезна дейност в сферата на науката, образованието, здравеопазването, спорта, културата и за дарителската му дейност.

Арсеналецът, който тази есен ще е в Алята на славата на дружеството, през февруари 2018 г. бе удостоен с най-високият орден, присъждан на чужденци от Японската държава - Орден на изгряващото слънце Сребърни лъчи. Христо Стоянов е деветият българин, който притежава японски държавен орден и 149-ят негов носител-чуждестранен гражданин.

„Благодаря за гласуването ми доверие и за оказаната ми висока чест от страна на моите съграждани. Благодаря на „Експерти за Казанлък“, на „Арсенал“, на всички, които оценяват усилията ми в посока развитието на двустранните отношения с Япония чрез фолклора и културното сътрудничество“, каза, след като научи за решението на Общинския съвет, Христо Стоянов.

„Това е моят труд. Така приемам тази награда. Но тя не е само моя. Тази награда е на всички танцьори от ансамбъл „Арсенал“ през всичките изминали години, на ръководството на „Арсенал“, което винаги ни е подкрепяло, на дипломатите на Япония у нас и на българските дипломати в Япония, на всички, за които развитието на двустранните отношения е

кауза“, каза още Христо Стоянов.

Той изрази надежда, че ще има сили чрез българския народен танц да продължава да създава красотата и занаят да успява да гради мостове между двата народа и побратимите на Казанлък градове в Япония.

През есента на тази година ансамбъл „Арсенал“, ръководен от Христо Стоянов, ще вземе участие в специален концерт в Япония – част от церемонията, в която японският император Акихито ще предаде поста на своя син.

Общинският съвет на Казанлък гласува със званието „Почетен гражданин“ да бъде отличен и един от най-многообещаващите млади професори в света, обявен за учен на бъдещето, казанлъчанинът и професор-физик Теньо Веселинов Попминчев.

Предложението за това бе на кмета на общината Галина Стоянова. Физикът е син на арсеналец, възпитаник на Математическата гимназия в Казанлък, на „златната школа“ на преподавателя Теодосий Теодосиев.

Проф. Теньо Попминчев, заедно със своя брат Димитър, са създатели на първия рентгенов лазер със свръхкъси импулси, а също и на нов метод в нелинейната оптика. Тяхното революционно откритие, направено в лаборатория в САЩ, намира вече приложение във фундаменталната наука и индустрията, нанотехнологиите, бъдещата наноелектроника, за създаване на следващата генерация свръхбързи микропроцесори и хардискове, за ранната диагностика на болести и др.

През 2016 година проф. Теньо Попминчев стана носител на наградата „Питагор“ за значим принос на български учен, работещ в чужбина.

От миналата година работи с млади таланти по физика по иновативен проект за близо 2 млн. евро в Техническият университет на Виена.

Проф. Попминчев не изключва военните приложения за своето откритие и интереса от тези среди към него, както и потенциалните му приложения в електрониката, навигацията и медицината.

„Това, за което мечтая, преди да се пенсионирам, е да направя рентгенов лазер за медицински цели“, сподели преди време пред националното радио проф. Попминчев и обясни: „В момента устройството излъчва мек рентген, като рентгеновите лъчи не проникват надълбоко в материята. А твърдият рентгенов лазер, за който мечтая, би могъл да прониква през много по-плътни обекти и да има много повече приложения, като например медицински снимки с много по-голяма резолюция от сегашните“.

Деляна Бобева

Николай Ибушев: НАЙ-ДЪЛГИЯТ ПЪТ ЗАПОЧВА С ПЪРВАТА КРАЧКА Ректорът: ЧУКАТЕ НА ОТВОРЕНА ВРАТА

„Най-дългият път започва с първата крачка. Ние я започнахме с откриването на първата академична година на Техническия колеж в Казанлък. Следващата стъпка е бизнесът в Казанлък да подпомогне значително колежа, не само в перманентната подкрепа с осигуряването на база за студентите и в кандидатстудентската кампания, но и със средства за извършване на ремонта на сградата, предоставена за база на Техническия колеж. Той е нашият успех, нашата радост и гордост“.

Това каза на финала на първата академична година на учебното за-

проф. д-р инж. Георги Михов. По думите му, „Техническият университет е тук с цялата си отговорност да осигури качествено академично образование, да отговори на нуждите на пазара на труда и на потребностите на индустрията“.

Кметът Галина Стоянова поздрави представителите на бизнеса в Казанлък, подкрепилите начинанието, като определи като „най-ценно“ на правеното за целта от казанлъшки не индустриалци.

80 са студентите в Техническия колеж в Казанлък през първата академична година, 26 от тях - ра-

ведение изпълнителният директор на „Арсенал“ АД Николай Ибушев, като подчерта, че дългогодишните усилия на бизнес и Община са дали резултат със създаването на Техническия колеж.

Ибушев предложи да се направи проучване сред бизнеса кое предприятие какви средства може да осигури за ремонт на сградата, предоставена за нуждите на колежа - бившето Строително училище. По предварителни сметки от бизнеса ще са нужни 200 хиляди лева като подкрепа, останалите още толкова ще осигури Техническият университет в София.

„Бизнесът трябва да подкрепи академичното образование в нашия град, защото само с добре подготвени кадри Казанлък ще продължава да бъде Номер 1 в развитието на индустрията в България“, каза изпълнителният директор на „Арсенал“ АД. Той пожела на студентите успех, здраво учене и магистърски степени.

„Вие чукате на отворена врата, защото образованието трябва да отиде при индустрията, каза ректорът на Технически университет - София

ботещи в „Арсенал“ АД. Те се обучават в специалността „Технология на машиностроенето“, като от ВУЗ-а са заявили, че има готовност за разкриване и на друга специалност или допълнителен обучителен модул.

Създаването на колежа в Казанлък е продиктувано от необходимостта от академични кадри в региона, каза проф. Ивайло Ганев от ТУ, ръководител на Колежа. Факт е, че през последните години техническото образование в България бе подценено. Но сред студентите виждам магистри - не министри, защото министър може да си и без образование, но инженер без образование не може“, каза още проф. Ганев.

Цяло академично съзвездие почето първата година на Техническия колеж в града на розите, където се събраха професори от ТУ, директори на сродни колежи, министерски съветник, бизнесмени, директори на професионални училища, представители на властта, колежани.

Zakazanlak.bg

ТЕХНИЧЕСКИ КОЛЕЖ - КАЗАНЛЪК ПРИЕМА СТУДЕНТИ

за учебната 2018/2019 г. (държавна поръчка)

по специалността:

„Технология на машиностроенето“

Форми на обучение: редовна, редовна - удължен семестър

Занятията са без откъсване от производството, в четвъртък и петък следобед и в събота + до 2 пъти годишно по една/две седмици.

Завършилите колежа придобиват образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“ и могат да продължат обучението си за „Магистър“.

Информация за кандидатстване е публикувана на сайта на колежа:

<https://sites.google.com/site/kazanlakcollege/>

Приетите и записалите се от „Арсенал“ АД ще бъдат включени в Стипендиантската програма на фирмата.

Това е втората учебна година на Технически колеж - Казанлък. През първата се обучаваша 80 студенти, от тях 26 са работещи в „Арсенал“ АД.

НОВА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА РАБОТЕЩИТЕ В „АРСЕНАЛ“

От началото на месец юни се разширява с още една нова възможност социалната

притежателите на такава карта, са по 7 стотинки на литър за бензин и дизел и по 2 стотинки на литър автогаз.

Желаещите да получат такава карта е необходимо след 1-ви юни да представят в офис №4 на централния портал на „Арсенал“ или в отдел „Кадри“ на „Арсенал“ личния си пропуск за работа в „Арсенал“ и талон на лекия автомобил за удостоверяване на номера.

Срещу това работещите ще получават ЕКОкартата „Приятел“, чието действие влиза в сила от първото зареждане.

Работното време на офис 4 за тази услуга ще е от 10,00 до 12,00 часа всеки делничен ден.

Отдел „Кадри“ на територията на дружеството е с работно време от 7,40 до 16,20 часа всеки делничен ден.

„Трибуна Арсенал“

програма за работещите в „Арсенал“.

Новата придобивка се нарича ЕКОкарта „Приятел“ и дава възможност на желаещите да станат притежатели на клубна карта за зареждане на горива с отстъпки от една от най-големите вериги бензиностанции в страната.

С ЕКОкарта „Приятел“ работещите в дружеството ще могат да ползват отстъпката за горива във всички бензиностанции на „ЕКО“ в цялата страна. Отстъпките, които ще ползват

СИНДИКАЛНИ ЗНАНИЯ = ПОСТИЖЕНИЯ В КТД

За правото и да бъдеш забравен

Как насърчаването на международното сътрудничество между синдикатите и подобряване на познанието в социалното и трудово законодателство, свързано и с европейското законодателство и приложението му в българското, могат да са полез-

болнични, настъпили след 1-ви януари тази година, касаещи освободените от работа, промените при преизчисляване на пенсиите, важни моменти при прехвърлянето на пенсионните вноски от частни пенсионни фондове в НОИ

и сериозния проблем с липсата на кадри за машиностроенето у нас.

Работниците и служителите трябва да знаят, че по отношение на Наредбата за личните данни и електронните досиета има разписани определени правила за работа, задължения, свързани с трудовите правоотношения и правата на работниците, каза Стефка

ни за синдикалните активисти?

Върху това дискутираха синдикалисти от фирмените структури на КТ „Подкрепа“ в двете най-големи машиностроителни фирми в Казанлък – „Арсенал“ АД и М+С Хидравлик“, по време на семинар.

Форумът, проведен като част от европроект, бе организиран от Синдикалната Федерация на машиностроителите и металоработниците към КТ „Подкрепа“. Такъв тип обучение-семинар на синдикалисти се провежда само в три български града и Казанлък бе един от тях.

Участие в него взе председателят на СФММ Стефка Примова и юристът по трудово законодателство към синдикалната Федерация Мирослав Димитров.

Идеята на синдикалния форум бе да се направи преглед и коментар на последните изменения на Кодекса на труда и Кодекса за социалното осигуряване, да се дискутират актуалните промени, както по отношение на Наредбата за работното време, почивките и отпуските, така и по отношение на най-новите – електронните документи и досиета и личните данни.

Темата е особено актуална предвид това, че регламентът за личните данни влиза в сила от 25 май и налага много промени и задължения към самите работодатели и поредица от важни знания от самите работници.

На форума бяха дискутирани и законови промени, свързани с изплащането на

СФММ.

Голяма част от тези промени са свързани с големи инвестиции, които следва да направят работодателите, уточни тя. Ангажимент на работодателя е да предприеме и поредица от мерки, с цел опазване и съхраняване на личните данни.

Примова направи и важно уточнение, касаещо работниците: те трябва да знаят, че имат право да откажат попълването на електронно досие, както и да се възползват от т. нар. „право да бъдеш забравен“, като се изтрият всички данни за тях.

Работодателски ангажимент е и създаването на условия и обучение на персонала за използването на т. нар. „препоръчана електронна поща“, с която трябва да разполага всеки работник.

Синдикалната лидерка даде висока оценка на съществуващия синдикален диалог между работодател и синдикали в „Арсенал“ и постиженията в КТД на фирмено ниво. Стефка Примова поздрави ръководството на дружеството за много добрата социално-корпоративна политика, част от която е поддържането на детската градина, намираща се на територията на дружеството – с 85-годишна история.

„Трибуна Арсенал“

Иди и виж Празник на Розата 2018

2 юни /събота/

10.00 ч. Ритуал „Розобер“ в село Кънчево*

10.00 ч. Ритуал „Розобер“ в село Ръжена*

10.30 ч.

парк „Розариум“, „Хлябът на българина – обред, бит и вяра“ – изложба с конкурсен характер на български хляб и традиционни ястия.

11.00 ч.

НЧ „Искра-1860“ XXVIII конкурс за детска песен и IV национален конкурс „Искричка“

17.30 ч.

парк „Розариум“, „Пъстра фиеста“ – дефиле на международни фолклорни състави

Музей на розата

100 ГОДИНИ

ЛЮТИЕРСТВО

В БЪЛГАРИЯ

18.00 ч. – IX международен конкурс по люттиерство – награждаване

19.30 ч. – „100 ГОДИНИ ЛЮТИЕРСТВО“ – изложба

20.00 ч. – Концерт на камерен оркестър „Софийски солисти“

18.00 ч.

Музей на фотографията „В Долината на розите“ – XVI фотопленер

17.30 ч.

пл. „Севтополис“ Международен фолклорен фестивал 2018

21.00 ч.

пл. „Севтополис“ Тържествена заря-проверка по повод Деня на Ботев и загиналите за свободата на България.

22.00 ч.

пл. „Севтополис“ Празничен концерт – АНСАМБЪЛ „БЪЛГАРЕ“ И ВЕСЕЛИН КУЗМОВ – гайда

3 юни /неделя/

10.00 ч., Ритуал „Розобер“ край Казанлък*

10.00 ч.

пл. „Севтополис“, Международен фолклорен фестивал 2018 – закриване

9.00 ч. – 17.00 ч.

НЧ „Искра-1860“, ROZE WINE EXPO KAZANLAK 2018 – търговско изложение *

12.00 ч.

центъра на града, „МЪДРОСТТА НА РОЗАТА“ – ПРАЗНИЧНО ШЕСТВИЕ *

14.00 ч.

пл. „Севтополис“, „Настроение от Празника на розата“ – открита сцена

14.00 ч.

парк „Розариум“, „Настроение от Празника на розата“ – открита сцена

20.00 ч.

пл. „Севтополис“

Официално закриване на Фестивал на розата 2018

Концерт на ИВА И ВЕЛИСЛАВА КОСТАДИНОВИ

20.00 ч.

пл. „Севтополис“

8 юни – 10 юни

10.00 ч. – 18.00 ч.

парк „Розариум“, „Димитър Гайдаров – 1906 – 1989“

– Трети национален фолклорен конкурс

край Казанлък XXI МОТО СЪБОР, клуб „ЧЕРНИТЕ РОЗИ“

– Казанлък

20.00 ч.

пл. „Севтополис“

9 юни /събота/

9.00 ч., Ритуал „Розобер“ в с. Горно Изворово*

12.00 ч.

по централните улици

XXI МОТО СЪБОР, клуб „ЧЕРНИТЕ РОЗИ“ – Казанлък

Зрелищно шоу с мотори

10 юни /неделя/

9.00 ч. Ритуал „Розобер“ в с. Черганово*

11.00 ч. – пл. КИАЦО, „КАРАОКЕ С МАРГАРИТКА“ – музикално детско шоу

СПОРТНИ СЪБИТИЯ „С РОЗИ“

1 юни – 10 юни, ТУРНИР ПО СТРИЙТБОЛ

11.30 ч. – 14.30 ч.

по централните улици „Купа Тракийски царе“ – състезание по колоездене

2 юни /събота/

10.00 ч. – 16.30 ч.

Стадион „Севтополис“ Купа „РОЗА“ – детски футболен турнир

9 юни /събота/

10.00 ч. и 17.00 ч.

Спортна зала „БАГИРА“ Държавен турнир по спортни танци – шампионат на България, втори ранг – КСТ „Роза“

16.00 ч.

В двора на ОУ „Г. Кирков“, БАСКЕТБОЛНО ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО – състезание между учащи

АРСЕНАЛКА ЗА ЦЯЛ ЖИВОТ

„Когато преди 38 години започна работа в „Арсенал“, дори не съм предполагала, че ще извървя трудовия си път тук, при това все в едно и също производство. Но не ми е омръзнало, напротив – всеки ден работата ми е интересна”, леко смутено, но напълно откровенно споделя жената до мен. Лалка Дечкова Стоянова от Алеята на трудова слава. Отличничката на 1/290. И когато началникът на цеха Георги Ненов ѝ съобщил, че е сред избраните 51 арсеналски работници и служители, удостоени с тази чест, тя не повярвала. „Имам дълъг трудов стаж и много опит, запозната съм в детайли с естеството на работата, разбирам я, калибрите ги зная и от сън да ме бутнат, но не очаквах да посочат мен“, признава Лалка Стоянова. И държи в ръката си снимка от награждаването на отличниците от Алеята, на която лично изпълнителният директор Николай Ибушев ѝ връчва грамотата. Признание за всеотдайния труд, за прецизността, за концентрацията, за професионализма и отговорността на един скромен човек, превърнал „Арсенал“ в своя съдба.

Лалка Стоянова е производствена контрола в Завод 1, цех 290. Родена е в Шейново и още от ученическите си години е свързана с „Арсенал“ – от училище ги водят на първата копка на Завод 14, изграден на

територията на населеното място, където по-късно започва работа. След средното си образование

шиностроенето – фрезист, шлосер, а от 1992 година е производствена контрола. През 1999 година Завод

се изработват детайли за специалната продукция и където прецизността при измерването на техните параметри е повече от задължителна. И така – нижат се година след година. Понякога по-младите ѝ колеги се чудят как човек може толкова дълго да се задържа на едно и също място, но за Лалка това е напълно естествено. Защото машиностроителят с име на пролетното цвете обича работата си, познава я до съвършенство и я върши с желание. А и тук среща своя бъдещ съпруг – Стефан Стоянов. И той е от Шейново, но точно „Арсенал“ ги събира в семейство и 38 години двамата все заедно, в 1/290. Свързали са личния си живот с живота на завода. Преживели са всички промени, които съпътстваха предприятието, особено кризисните години в зората на демокрацията, изпитали са тежките моменти, радват се на успехите днес. „Имаме достатъчно работа, заплащането е добро, ползваме социални придобивки, осигурени ни са ваучери за храна, с две думи – развитието и напредъкът на предприятието се усещат навсякъде“, споделя дългогодишната арсеналка. Прекрете си задължения и отговорности като производствена контрола Лалка Стоянова съчетава с ангажиментите си към хората в цеха, тъй като е председател на синдикалната структура на КНСБ в това звено

от завода.

Във фамилията е записан още един арсеналец – бащата на съпруга ѝ, Тодор Стоянов. Той е от Бургас, но като военен бил разпределен в Шейново. Харесало му китното подбалканско село и останал тук. Работил като началник на полигона в Завод 14, където се и пенсионира. Децата на Лалка и Стефан са поели по дружки пътища. Дъщерята Бонка е кадрови войник, а синът Тодор работи в София. Имат и 7-месечна внучка Надежда, която е най-голямата радост на семейството машиностроители.

Извън портала Лалка Стоянова подрежда градинката в Шейново. И нали носи име на пролетно цвете, в нея цветята са в изобилие, особено първите след студената зима – кокичета, зюмбюли, лалета. През лятото семейството отделило малко време за почивка на море, после пак се връща към ежедневието си, в което основно място заема работата. „Да сме живи и здрави, останало се нарежда“, премерено си пожелава отличничката от Алеята на славата. Спестява силните думи, защото е убедена, че щом човек има здраве, сили и енергия, всичко може да постигне. И да следва пътя, който е избрал. А пътят на Лалка Стоянова е „Арсенал“, за цял живот.

Юлия Младенова

завършва Механотехникума в Казанлък. И досега помни датата – 26 август 1980 година – първият ден в шейновския завод. Работи всичко, свързано с ма-

14 изцяло е преместен на площадката на „Арсенал“ в Казанлък. С него в Казанлък идва и Лалка Стоянова. Продължава в същото производство, където

СПОРТНИ ОТЛИЧИЯ ЗА АРСЕНАЛЦИ

С две втори и едно трето място се завърнаха арсеналци от Четвъртите работнически игри, организирани от Работнически клуб „Спорт и здраве“ в Стара Загора, Регионални съвет на КНСБ и с подкрепата на Българската работническа федерация „Спорт и здраве“ и Община Стара Загора.

Футболистките

Това съобщи Елена Замбакова, председател на Комисията по младежта и спорта към КНСБ в „Арсенал“, водач на отборите. Работническата спартакиада е първата след дългогодишно прекъсване, в която участват арсеналци и заслугата за това е на председателя на КНСБ в дружеството Атанас Бозов.

350 работници от 66 отбора в областта мериха сили в различни дисциплини и състезания: мини футбол, дартс, петанк, тенис на корт, теглене на въже.

Арсеналци се представиха с два сборни отбора – мъже и жени, които участваха в надпреварата по мини футбол и дърпане на

въже. Дамският отбор на „Арсенал“ АД спечели второто място в турнира по мини футбол, изпреварвайки отбора на АЕЦ „Козлодуй“ и след отбора на Мини „Марица Изток“ ЕАД.

Мъжкият отбор на „Арсенал“ по мини футбол остана след призовата тройка. В тегленето на въже второто място бе за мъжкия тим на „Арсенал“, изпре-

Отборът по дърпане на въже

варен отново от отбора на Мини „Марица Изток“.

След арсеналци остана мъжкият отбор на „Стандарт Профил България“.

Женският отбор на „Арсенал“ в дърпане на въже стана трети в крайното класиране, след отборите на АЕЦ „Козлодуй“ и на Мини „Марица Изток“.

Купа Фейърплей „Проф. д-р Желязко Христов“ получи отборът на „Стандарт Профил България“ АД – Стара Загора.

Ръководството на КНСБ в „Арсенал“ изказва специална благодарност към Георги Карагьозов от Завод 5 в дружеството, оказал огромно съдействие при подготовката за участието в турнира на дамския отбор по мини футбол на „Арсенал“.

„За нас целта на това участие бе да сверим часовниците си и да видим къде сме“, коментира след работническия турнир Елена Замбакова.

„Трибуна Арсенал“

Празник

Скрасиво като в приказка и богато на емоции, цветове и настроение шоу на 21 май Детска градина „Буратино“ отпразнува своя рожден ден.

Най-старото детско заведение в община Казанлък и в цялата Старозагорска област и едно от първите в България, което нито за миг не е прекъсвало грижите и възпитанието на най-малките граждани на Казанлък. „Буратино“ е общинска детска градина, обгърната от топлата грижа на най-голямото машиностроително предприятие у нас – „Арсенал“ АД. И до ден днешен тя е известна като арсеналската детска градина, а в града почти няма семейство, което да не е свързано с нея.

И напълно заслужено за достолепната 85-а годишнина децата и техните преподаватели сътвориха истински празник на радостта, на щастливите усмивки и таланта.

Директорът на детска градина „Буратино“ Стефка Ганчева поздрави всички присъстващи, децата, учителите, гостите, директорите на други градини, бивши преподаватели и възпитаници, родителите. В своето слово тя специално благодари на ръководството на „Арсенал“ и лично на изпълнителния директор Николай Ибушев за топлото отношение и отговорността, с които се отнасят към детската градина. А в своето приветствие по случай достолепната годишнина Николай Ибушев подчерта, че докато го има „Арсенал“, ще бъде все така – грижа за децата. А това означава – винаги.

И като за голям рожден ден, „Буратинци“ получиха МНОГО и ГОЛЕМИ ПОДАРЪЦИ.

От сърце:

От ръководството на „Арсенал“, от двата фирмени синдиката – КТ „Подкрепа“ и КНСБ, от много приятели, от бивши Буратинци.

В замяна „Буратинци“ почерпиха, освен с голяма торта, и с прекрасен пъстър концерт.

Юлия Младенова

РОЗАРИУМ НА ПОКРИВ СЪЗДАДЕ КАЗАНЛЪЧНИН

150 различни вида и цветове декоративни рози красят покрива на частен хотел в Казанлък. Създател на своеобразния Розариум е Петър Веков, един от стопаните на хотела, който носи името на цветето – символ на страната ни, и член на групата „Експерти за Казанлък“ от самото ѝ създаване. Мотивът на Веков за този уникален на практика розариум на покрива на хотела е желанието да създаде прекрасно място за отход за гостите му и да облагороди празното иначе пространство. Друг мотив било и

желанието да изпълни името на хотела с приятно и дъхаво съдържание, с приятна гледка към Стара планина.

Градината със 150 засега различни рози Петър започнал да създава сякаш на шега, но с голямо желание, подбирайки интересни розови сортове и провокирайки себе си. Така в пъстрата вече петгодишна розова градина има рози с невероятни аромати, с нарязани листчета, с комбинация от цветове, размери и видове.

В розариума на покрива се срещат, както традиционни

рози, така и екзотични, и съвсем новосъздадени.

Така в пъстрата розова градина елегантно съжителстват

„Синьо за теб“, розата, която е за всеки начинаещ розоловбител – „Лесно е“, рози сорт „Джаз“, розата на Наполеон

„Алохе“, роза „Шекспир“, „Матис“, „Слънчевият порт“, „Чоколей“ /Горещ шоколад/, „Теракота“, „Буги-буги“, „Чери лейди“, „Леонардо“, „Аспирин“, „Мериан“, „Коко-Локо“, „Никола Паганини“, „Носталгия“, „Рапсодия в синьо“, „Глория Дей“, „Столистна роза“ и други.

Сред личните гордости е и опазената и съхранена от миналото роза сорт „юл-трендафил“, който се счита за един от изчезващите видове декоративни български рози.

Пъстрият и уникален розариум е радост за гостите на хотела до късна есен. Те не си тръгват от града на розите,

рози с имена, своеобразна енциклопедия на този вид:

„Дижонска сила“, сортовете „Мед и мляко“, „Само за тво-

без снимка с рози на покрива на хотела, на който дори и в студените зимни месеци добре обгрижваните рози даряват с окъснял цвят стопаните си.

150-те розови храсти имат заслужено място и в Книгата за посетители. Гостувал наскоро в казанлъшкия хотел с розариума на покрива австралиец е казал всичко в едно изречение:

„Който се интересува от рози, трябва непременно да види това“.

Деляна Бобева

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Ваучер Храна

Ticket Compliments

Compliments

ЧОВЕК Е БЕЗКРАЕН

Това твърди пилигримът Тихомир Иванов, извървял 800-те километра по пътя КАМИНО

Той е вдъхновяващ млад човек. Заразен. С надеждата, с душата, с очите по света. Мислещ, непримири.

Роден в Чирпан в онези стандартни постсоциемисти, в които любовта е... дефицит. Прекарва по-голямата част от живота си в София, където на 28 животът го съглася с куп уроци, разочарования и... знаци. Хваща по-късно един от тях и, без да вярва в лесни отговори, тръгва да дири себе си. За по-напряко – през Каминото де Сантяго.

Извървява своите 800 километра от поклонническия маршрут до Сантяго Компостела, за да осъществи най-важната среща в живота си: тази със самия себе си. От трудната и съдбовна сре-

само, нали?

- Винаги съм бил от типа търсещи хора, от онези, които са си задавали въпроса за смисъла на живота. Освен това има и втори план: семейна среда, случки в чисто житейски план, които са ме карали да се чувствам нещастен, неудовлетворен, неразбран, самотен. Така че в един момент, на прага на своите 28 години и търсейки себе си, преодолявайки и борейки се с живота, със собствените си травми и ограничения, страхове, с липсата в един момент на работа, загубата на близък човек и разпадането ми се софийско битие, в момент, когато бях безкрайно изгубен, разбрах, че трябва да поема в друга посока. Онова гласче вътре в

хора. Не е нужно да търсиш непременно себе си. Това може да е и начин да избягаш от реалността, да срещнеш нови приятели. Да починаш. Много мотиви можеш да си намериш. Но по този път има и разочаровани хора, които не са видели нищо от това, а само комерсиалното. Въпрос и на очи е всичко.

Кой вижда с другите очи по пътя КАМИНО?

- Който търси, намира. И вижда. Нагласата създава и преживяванията. Мисълта създава реалността такава, каквато я преживяваш. Онова, което е в мислите ти, това виждаш. И, ако виждаш лоши неща в живота си, то е заради онова, което вътре в теб

всъщност да ти даде. Като скачени съдове. Нито само да дадеш, нито само да вземеш. Затова пътят КАМИНО работи толкова специално. Убеден съм, че всички „сетивни“ хора изживяват едни и същи неща. Ние като природа сме едни и същи и онова, което търсим като енергия, е едно и също. И когато откъд е него, онова, което си мислим, че е уникално различно, когато го разлистиш и почистиш от онова, което си преживял, остава едно чисто нещо. Затова е тази метафора „всички сме едно“.

Разказваш ли на младите хора, на твоите връстници за тези си преживявания?

- Опитвам се. И много бих искал на такива срещи да идват млади хора, но за мое съжаление, не идват. Убеден съм, че това, което разказвам за този път и КАМИНО е безкрайно ценно за тях и те имат нужда да чуят моята история, могат пример, нещата, които разказвам. Считам, че това би могло да промени много неща за тях и да им помогне в много ранна възраст.

Ти си млад човек. Голяма част от връстниците ти са объркани, някак безпътни, лутат се, сами са, налегнали са ги други пороци. Имаш ли рецепта, обяснение - защо сега твоите връстници, младите хора на България, търсят други кодове, други химери? Или всъщност нищо не търсят?

- Каквото и да се каже, винаги има изключение. Но действително има едно такова общо впечатление за една обща инертност, една безтъпца, една изгубеност, хора без цел.

Какво търси твоето поколение, което не го намира в нормалния живот?

- Не мога да обобща, аз винаги съм се чувствал различен. Не са ме вълнували интересите и темите на връстниците ми. Материалният свят не ме е вълнувал, независимо че не го отричам, все пак живеем в материален свят. За мен е необходим балансът между материалното и духовното. Има едни хора, които се безкрайно в материалния свят и едни други, които са безкрайно в духовния. Аз смятам, че много от духовните пък допускат грешката да не осъзнават факта, че в крайна сметка ние сме тук и то е, защото има и причини да живеем и в материалния свят. Има хора, които считат, че, за да си духовен, трябва да се откажеш от материалния свят. Аз не споделям тази теза. Има начин да си духо-

вен човек, без да си материалист и в същото време без да се лишава от възможностите, които материалният свят може да ти даде.

Твоят урок от пътя КАМИНО за „освобождението майка-син“? Как да се научат майките да пускат синовете си, децата си на Живото?

- Сложен е отговорът на този въпрос. За себе си го търся на 365 страници в книгата си. Това е в основата на всичко. А проблемът е да се откъснем от болката, в която ние самите сме живели. Мисля си, че, ако ти преработиш тази болка в себе си, ти „пускаш“ и тази връзка. Ако родителите не могат да се отделят от нас, то е поради простата причина, че някога те са били деца на родители, които не са се откъснали от тях. И те, за да се освободят от тази връзка със собственото си дете, първо трябва да свършат тази работа със собствените си родители, с изживяната от тях болка и травма. Иначе проектират. Всичко се прехвърля в общуването и със собствените им деца. И то се прави заради тази стара травма, болка и страх. Родителят, който е преживял много негативни неща заради собствените си родители, той в повечето случаи се опитва да го избегне със собствените си деца. Но опитът встрани показва, че това не само не става, не се избягва този лош опит, а буквално се допускат същите грешки.

Как промени живота ти пътят КАМИНО?

- В изцяло нова и позитивна посока: да съм много по-уверен, по-сбъдващ, да съм много по себе си, много по-търпелив. Направих книга, започнах да уча психология, все неща, които винаги съм искал да правя и винаги съм отлагал, така че пътят КАМИНО ми даде свободата да бъда себе си.

Това ли е Нещото, което искаш да „пръснеш“ по своите връстници?

- Да. На този етап, да. Искам да споделя, да им разкажа, виждам, че се получава. Да ги „заразя“ с това си, много свободата да са себе си. Виждам, че има смисъл от това. И вярвам, че това е правилният път и че това на етапа е моят път.

А би ли се върнал пак по ПЪТЯ?

- Да. С удоволствие, когато го усетя. При всички случаи ще го направя по много различен път, без да търся всички онези неща, с които се борех тогава и бих се наслаждал на ПЪТЯ от съвсем различна перспектива. Бих направил нещо различно.

... за да намериш другата част от себе си?

- Възможно е... Човек е безкраен.

ща се ражда и книгата „Каминото: Пътят на завръщането“. Психологически пътепис за човешките ни граници. Книгата, която създава очи на много по-пораснали от него. Очи, които той с неистова страст за своите Христови години иска да станат „заразни“ за колкото се може повече хора.

Завършил е телевизионна журналистика в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и е с магистърския степен „Продуцент в екранните изкуства“ от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Бил е репортер, актьор, има опит и като сценарист, асистент-режисьор, стейджмениджър и организатор в различни телевизионни предавания. Участвал е в реализирането на множество формати, сред които „Това го знае всяко хлапе“, „Биг Бродър“, „Денсинг старс“. Към днешна дата обаче интересите му са в областта на психологията, себепознанието и личностното развитие – учи психология в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, участва в реализирането на семинари за личностно развитие на Фондация „Същност“. Интересите му в сферата на духовното и себепознанието го отвеждат и на пътя Каминото де Сантяго.

Един разговор с Тихомир Иванов - българският пилигрим, който не се разделя с раковината си и за когото Пътят към „НАС“ е рецептата ни за щастие.

Какво може да накара един млад човек на 28 години да поеме по пътя КАМИНО? Не е авантурата

теб, което те провокира и мотивира да вършиш тази работа със себе си, проговори. И те ме тласнаха към КАМИНО. Вътрешният глас и порив да възстанови връзката със себе си и духа, който е в теб.

Вярваш ли в Бог?

- Независимо как го наричат, аз вярвам, че има нещо, с което ние, човечите, неминуемо трябва да се свържем. И това е онова, което ни кара в живота да правим разни неща именно в търсене на това свързване. И, ако не постигнеш това свързване или поне да вървиш през живота си натам, към него, то все едно напразно ти е минал животът. Според мен.

Тихомире, обясни магията, която почти всички, изминали пътя КАМИНО споделят: Кое е това - водата ли, въздухът ли, хората ли по Пътя, енергията на мястото ли е друга, че хората, пътуващи по него, имат тази връзка, тези сюрреалистични преживявания, уж случайни, а всъщност някакъв вид съдбовен код. Пътването КАМИНО излиза, че е вид код. Така ли е?

- Абсолютно. Но това е за търсещите хора. Ако ти си отишъл по този път там, за да свършиш тази работа със себе си, тогава да. Защото имаше и много хора, които не търсеха това. Не и себе си. Те си търсеха приключенията, да прекарат време сред природата или да попълват тематик. Защото Испания предлага много неща по този път: културата, храната, интересни забележителности по пътя,

го вижда по този начин. Въпрос на личен фокус. Всички минаваме през едно и също нещо, но имаме различен фокус. КАМИНО всъщност е една метафора за живота, който всички ние водим. Поклонниците на пътя КАМИНО сме всъщност всички ние в нормалния живот. КАМИНО, което ние в нормалния живот не живеем.

Защо?

- Защото сме потънали в битовизми. Защото сме удавени в автоматизми, в амбиции, в омраза, в его. Защото сме в навик. Защото сме пълни със страхове. Живеем в предразсъдъци и законстваност, живеем спрямо обществото и спрямо определени закони и правила. Правим неща, защото другите ги очакват от нас. И ние в цялата тази какофония сме се изгубили, отчуждили сме се от самите себе си и собствената си същност. От онези автентичната и истинската „самите аз“. А Пътят ти помага и да разлистиш тези слоеве, ако ги търсиш. Пътят ти помага да навлезеш дълбоко в себе си, да се свържеш с това автентичен „АЗ“. Да избягаш от битовизмите, защото ти се отварят сетивата. Ти започваш да виждаш детайлите. Започваш да се свързваш с останалите поклонници, да виждаш другите неща в тях. И това е също една метафора за връзката ни с другите. Това са едни много страници процеси, свързани с даване и получаване. Там осъзнах, че да дадеш, всъщност означава ти да получаваш. И, ако някой ти откаже да получи от тебе, той ти отказва

АСТРИД ЛИНДГРЕН

Приемам награди само в сряда и петък!

Страната на щастливо детство. Астрид Анна Емили Ериксон е родена в малкото фермерско селище „Нас“ край гр. Вимербу на 14.11.1907 г. Тя е второто от 4-те деца в семейството на Самуел и Хана Ериксон. Живеели щастливо под наем в стара червена къща, заобиколена от ябълкови дръвчета. Родителите давали голяма свобода на децата си. Срещу малко работа във фермата /Астрид работела от 6-годишна/ им прощавали всякакви пакости. Разказването на истории било част от възпитанието им. Астрид била отлична ученичка, обичала книгите и музиката, проявила дарба и в ръкоделията. Публикували нейни съчинения в местните вестници, закачливо я наричали „Селма Лагерлоф от Вимербу“. В кухнята имало закачени две дипломи: едната, на Астрид - „За най-добрите училищни съчинения“, другата - „За 10-те хиляди най-вкусни в света мафини закуски“, подарък от Астрид на майка ѝ за един от рождените ѝ дни. През 1971 г. в автобиографичната си книга „Моите измислици“ писателката ще напише, че детството ѝ било изпълнено с обич, игри и приключения.

Началото на възрастния живот. На 17 г. Астрид за кратко работила като репортер, после заминала за Стокхолм и завършила училище за секретарки-машинописки и стенографи. Шокирала семейството си, когато на 18 г. родила извънбрачния си син Ларс. Никога не проговорила за бащата, вероятно Блумберг - главният редактор на вестника. Живеела трудно, намирала работа, но бързо я уволнявали, тъй като често пътувала до Копенхаген при детето си, което временно поверила на една адвокатка. Накрая родителите ѝ поели грижите за внука си. През 1928 г. я назначили за секретар в Кралския автомобилен клуб. Но се случила беда - наложило се специално лечение на детето, а тя нямала пари. Помолила за помощ началника си Стуре Линдгрен - солиден, но млад, коректен, но малко намръщен господин. Само след седмица му станала жена, приела и фамилията му, а Стуре осиновил Ларс. Астрид вече не разглеждала пуританите с късата си прическа, каскетите и мъжките си костюми. Потънала в семейните грижи, родила и Карин и заживяла щастливо.

Семейство Линдгрен

Обичала да разказва на децата си истории от детството си. „Какво ви накарва да се захванете с писане?“, я питали често. „Децата ми“, бил отговорът.
Пипи. Първият ѝ роман „Пипи Дългото чорапче“ се появил благодарение на 7-годишната ѝ дъщеря Карин, която се разболяла от пневмония и непрекъснато моела майка си да ѝ разкаже някаква история. Една вечер, крайно изтощена, майка ѝ я попитала какво иска да чуе. „За Пипи Дългото чорапче!“, - Карин измислила името в момента. Без

дори да попита коя е Пипи, Астрид съчинявала истории за нея, все по-забавни. Започнала и да ги записва - стенографски. Когато Карин станала на 10, майка ѝ ѝ подарила готовата книга със собствени илюстрации. Страхувала се, че издателите ще се зачудят що за майка е тази, която съчинява подобни истории! И наистина - ръкописът бил отхвърлен. Но с „Брит-Мери изповядва душата си“ спечелила в един конкурс втора награда. След година същото издателство обявило нов конкурс. С преработения ръкопис на Пипи Линдгрен спечелила първа награда. Това било триумфалното ѝ навлизане в литературата

и една от сенценците на Линдгрен. „Емил от Лънеберя“ - живописни разкази за най-палавото момче, което върши повече пакости, отколкото са дните в годината, романът „Керстин и аз“ - за две близачки на 16 г., преживяващи първата си любов, историята „Кале, детективът“ - с първа награда от конкурс, „Мили мой Ммо“ - за самотните и изоставени деца, и др. бележат творческия разцвет на Астрид Линдгрен през 50-те години.

Ларс и Карин пораснали, създали семейства и имали собствени деца. Веднъж Астрид чула как най-малкият ѝ внук през целия ден неуморно пов-

ръководно начало е „достоверност“. Никое друго дете не ме е вдъхновявало толкова, колкото детето, което аз самата бях. Смяя да се надявам, че съм принесли моите малки читатели да са станали по-човечни, отговорни и свободомислещи. Веднъж една жена пъхна в ръката ми поомачкана хартийка: „Благодаря ви, че озарихте едно тъжно детство“. За мен това е достатъчно“.

Хайл Хитлер! „Бих предпочела до края на живота си да крещя „Хайл Хитлер“, отколкото руснаците да дойдат при нас. Не мога да си представя нищо по-отвратително от това“, - записала по време на войната 32-годишната

на живот. Тя била наясно, че личните ѝ несгоди - например, че съпругът ѝ я напуснал заради друга жена, не могат да се сравняват с драмите на обхванатия от войната свят. Смятала, че войната е битка между две чудовища - болшевиизмът и нацизмът, но тя предпочитала нацизма, че руснаците са окупатори и че Сталин е по-лош от Хитлер. По време на Ленинградската блокада съчувствала на руснаците, но дори тогава била враждебно настроена: „Трябвало да си руснак, за да изтърпиш такива страдания“. От „Светът се е полюбил: Дневниците от 1939 до 1945“ в Германия били разпродадени над 80 хил. екз. независимо, че отвращането на авторката към тази страна било толкова силно, колкото и към СССР.

За обществото. Линдгрен имала съществена роля в политическия и обществен живот на страната. Членувала в социал-демократическата партия - стремяла се към равноправие, защитавала правата на децата и животните. „Никога повече насилие!“ - бил лозунгът в слоганите ѝ по повод наградата ѝ за мир от германските книгоразпространители през 1978 г. В Швеция били приети Закон за забрана на физически наказания върху децата и Закон за защита на животните, известен като Закона на Линдгрен. През дългата си кариера писателката натрупала богатство и развила с него благотворителна дейност - за специализиран център за деца с ограничени възможности и болница за лечение на деца, болни от туберкулоза - в памет на сина ѝ Ларс.

Отпътуване в Нангяла. Линдгрен осъществила една своя мечта - откупила „Нас“ и възстановила родния си дом. Съпругът ѝ бил вече починал и тя живеела с Карин, с внуците и правнуците си. „Нямам нищо против да умира, но трябва първо да изчистя къщата“, казвала в типично сво стил. В една тиха нош, когато къщата ухаела на пирог, преместила купчината лекарства и с голямо усилие отишла до прозореца. Луната била пълна, снежинките танцували. Върнала се до леглото. На

Астрид Линдгрен (1907-2002) е най-популярната детска писателка в света. За шведите тя е национална героиня. Творбите ѝ са преведени на 85 езика, издадени са в 130 млн. екз. в над 100 страни. Първата ѝ история е „Пипи Дългото чорапче“, 1945 г., следвана от „Карлсон, който живее на покрива“, „Братя Лъвското сърце“, „Емил от Лънеберя“, „Кале, детективът“ и др. Написала е и много приказки, затова я наричат „Андерсен на нашето време“. По нейни творби са снимани над 40 филма за деца. Получавала толкова много отличия, че започнала да се

шегува: „Приемам награди само в сряда и петък!“. Тя е първият детски писател, получил медал за литературни постижения от Кралство Швеция, 1957 г. Носителка е на наградите „Ханс Кристиан Андерсен“ и „Луис Карол“, на Международната литературна награда на ЮНЕСКО. Полските деца ѝ присъждат Орден на Усмивката, а руските - медал на сп. „Искорка“. Почетен доктор е на редица университети. Приживе в Стокхолм са издигнали два нейни бюста, а в парк Юргоден е изграден Линдгренленд, населен с героите ѝ. Благодарение на нея в Швеция са приети Закон за забрана на физически наказания върху децата и Закон за защита на животните. Построила е детски медицински център, най-големият в Северна Европа, който носи името ѝ. През 1999 г. е избрана за най-прочутата шведка на столетието. След смъртта ѝ е учредена Възпоменателна награда от 5 млн. шведски крони „Астрид Линдгрен“ - за детска и младежка литература. На името на писателката е наречена и малка планета.

за деца. Въпреки че много хора я намирили за шокираща, историята за чудатата червенококса с лунички и стърчащи плитки млъниеносно станала популярна и се превърнала в сензация.

Поканили авторката да работи в детско издателство. Продължила да пише - „Пипи се качва на борда“, „Пипи в южните морета“, „Пипи след коледното търже-

тарял една непонятна дума - „нангяле“. От нея се родила страната Нангяла - приказка за големия брат, който разказвал на смъртно болното си братче за това, как всички хора, като умират, се превръщат в пеперуди, които отлитат в прекрасната страна Нангяла, където летят в розови облаци сред цъфнали ябълки. „Братя Лъвското сърце“, 1979, е една от най-тъжните приказки. През 1981 г. излиза романтичната история „Роня, дъщерята на разбойника“.

Отвореното писмо. Въпреки заетостта си, писателката отговаряла на всяко писмо, което получавала. Малкият Ярл, например, станал по-късно поет, я помолил да му съчини за домашния си вестник приказка за дракон и скоро получил „Дракончето с червените очи“. За да отговори на най-често задаваните ѝ въпроси, Астрид Линдгрен написала своето „открито писмо“: споделила, че към момента книгите ѝ са „около 40 плюс безброй рисувани книжки, няколко пиеси и текстове за песни“; че е вдовица от 1952 г.; че има 7 внуци и 5-ма правнучки; че синът ѝ Ларс е починал от туберкулоза през 1986 г.; че книгите ѝ са преведени на над 50 езика, „но не всички са преведени на всичките 50 езика“. Кои са посланията ѝ, коя е хубавата детска книга, кой я вдъхновява?... Тя отговорила просто: „В книгите ми няма никакви послания. Пиша, за да забавлявам детето в мен и мога само да се надявам, че доставям радост и на други деца. Единственото ми

Линдгрен в дневниците си - уникална автобиографична творба, определяна като документална проза. Имала опит - от 1940 г. работела в отдела по цензурата

Пипи

на писмата към шведските тайни служби. В записките ѝ имало и много изрезки от вестници с нейни коментари. В тях по странен начин се редували информации за унищожаването на евреите, за нацистките концлагери и зверствата на войната и описания на приятни разходки, коледни подаръци и ястия на празничната трапеза. В Швеция това се възприемало като двучиене - заради дребнобуржоазния ѝ начин

шкафчето стояла лупата ѝ за четене. Сложила там и очилата си, които сваляла, само когато не искала да види нещо, и слухоулавящ апарат, който сваляла, само когато не искала да чуе нещо. Легнала удобно и затворила очи... „Отлитаме за Нангяла!“, би казал героият ѝ. Денят бил 28 януари 2002-ра. Била на 94.

Мария Рашкова

За връзка с редакцията на „Трибуна Арсенал“:
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Юлия Младенова: 0882 98 70 14
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолетка Петкова: 5 74 55